

GUIDE TILL FASTIGHETSNÄRA INSAMLING

Lilla avfallshandboken är en guide för avfallshantering i hushåll. En grund att stå på för att din sortering ska fungera. Det finns egentligen ganska mycket att säga om avfall och du kan alltid läsa mer på SÅM:s webbplats, samiljo.se.

Dina sopor är inte skräp! Rätt sorterat är ditt avfall en resurs. Ditt gamla bananskal kan bli bränsle till en buss och din återvunna mjölkkartong kan användas för att tillverka nya pappersförpackningar. Dina sopor kan också innehålla farliga ämnen som måste sorteras ut och tas omhand för att skydda människor och miljö. När du källsorterar och lämnar ditt avfall till återvinning och väljer att återbruka, bidrar du till en hållbar framtid.

SOPSORTERING ÄR ETT LAGKRAV

Att du källsorterar är viktigt för att hela systemet kring återvinning ska fungera. Därför regleras det i lag; alla ska sortera ut matavfall, förpackningsavfall, tidningar och returpapper, textilavfall, farligt avfall, elektronikavfall och grovavfall. Vissa typer av avfall ska samlas in fastighetsnära.

Fastighetsnära insamling betyder att du sorterar ut och lämnar ditt avfall där du bor. Avfall som inte samlas in fastighetsnära ska också sorteras ut men lämnas till en återvinningscentral eller annan insamling.

AVFALL SOM SKA KÄLLSORTERAS

- Matavfall
- Förpackningsavfall
- Tidningar & returpapper
- Textilavfall
- Farligt avfall
- Elektronikavfall
- Grovavfall

VÄLKOMMEN ATT KONTAKTA OSS

Är du osäker på vilken återvinningscentral som tar emot farligt avfall, saknar du en biokorg eller har du andra frågor? Då är du välkommen att höra av dig!

Telefon: 010-414 47 00

E-post: kontakt@samiljo.se

www.samiljo.se

**TILLSAMMANS SKAPAR VI
EN HÅLLBAR FRAMTID**

SORTERA MATAVFALL PÅ RÄTT SÄTT

Ditt matavfall är en viktig resurs som kan omvandlas till energi och näring. Låt det rinna av ordentligt innan du lägger det i papperspåsen avsedd för matavfall. Använd en ventilerad biokorg och håll matavfallet fritt från plast.

Matavfall kan vara rester av tillagad mat som inte går att spara och använda till annat. Det kan också vara skal från frukt och grönsaker, hushållspapper eller kött- och fiskrens.

BEHÅLLARE FÖR MATAVFALL

Det är viktigt att använda en biokorg som ventilerar papperspåsen som matavfallet sorteras i. Matavfallspåsarna som tillhandahålls av SÅM är tillverkade av en speciell sorts papper som släpper igenom vattenånga men inte vattendroppar, vilket gör att de håller tätt. För att detta ska fungera behöver papperspåsen ventileras.

ANVÄND PAPPERPÅSEN

Det är viktigt att endast de bruna papperspåsar för matavfall används. Andra typer av påsar, till exempel av plast, riskerar att inte brytas ned i rötningsprocessen och därmed spridas på våra åkrar när ditt matavfall blir till biogas och biogödsel.

Ventilerad biokorg för matavfallspåsar!

MATFETT SKA OCKSÅ SORTERAS

Ätlig olja och flytande matfett ska sorteras ut separat. Små mängder torkas upp med papper och läggs i matavfallspåsen. 1-2 dl matfett kan läggas i väl försluten förpackning, t ex en liten gräddförpackning, i restavfallet. Större mängd samlas in på återvinningscentralen i väl försluten flaska eller dunk.

Använd gärna en miljötratt, den skruvas fast på en PET-flaska och gör det enkelt att källsortera matolja. När flaskan är full lämnas den till återvinning och tratten skruvas på nästa flaska. Miljötratten finns att hämta på återvinningscentralen.

DITT BANANSKAL BLIR BRÄNSLE

Det insamlade matavfallet rötas och blir till biogas och biogödsel. Biogasen kan bland annat användas som drivmedel i fordon och biogödsel kan ersätta importerat mineralgödsel på våra åkrar.

EXEMPEL PÅ MATAVFALL

- Skal från frukt och grönsaker
- Kött- och fiskrens
- Hushållspapper
- Ost & pålägg
- Äggskal
- Ofärgade servetter
- Bröd, kex och kakor
- Godis & choklad
- Kaffesump och -filter
- Pasta

Tips!

Fyll endast matavfallspåsen till den streckade linjen, förslut den väl och byt påse ofta.

SORTERA FÖRPACKNINGAR PÅ RÄTT SÄTT

Som förpackning räknas allt material som används för att omsluta, skydda eller presentera en vara. Förpackningen ska vara tom när den lämnas till återvinning, men den behöver inte diskas. Materialet återvinns och blir nya förpackningar.

PAPPERSFÖRPACKNINGAR

Förpackningar av papper och kartong. Separera gärna plastlock från kartongen om det är möjligt.

Exempel på pappersförpackningar

- Mjök- och filförpackning
- Tvättmedelspaket
- Omslagspapper
- Papperskasse

Skrymmande förpackningar lämnas på en återvinningsstation eller återvinningscentral.

PLASTFÖRPACKNINGAR

Förpackningar av plast, både hårda och mjuka. Om förpackningen innehåller rester av farligt avfall ska den sorteras som farligt avfall.

Exempel på plastförpackningar

- Tvålflaska
- Chips- och godispåse av plast
- Tandkrämstubb
- Förpackning av frigolit

METALLFÖRPACKNINGAR

Förpackningar av metall. Säkerställ att sprayburkar är helt tomma och utan farosymboler. Värmeljus räknas inte som en förpackning utan ska delas upp och sorteras som metallskrot på återvinningscentralen.

Exempel på metallförpackningar

- Lock och kapsyl av metall
- Aluminiumfolie
- Konservburk
- Metalltub

GLASFÖRPACKNINGAR

Flaskor och burkar av färgat respektive ofärgat glas sorteras var för sig. Sortera lock och kapsyler efter materialslag.

Exempel på glasförpackningar

- Syltburk av glas
- Saftflaska av glas

Här sorteras enbart glasförpackningar, inte andra produkter av glas.

TIDNINGAR & RETURPAPPER

Eventuella plastomslag ska plockas bort men häftklamrar och spiraler kan sitta kvar.

Exempel på tidningar & returpapper

- Veckotidning
- Reklamblad
- Ritpapper
- Pocketbok

Tips!

Samla tomma plastförpackningar i små plastpåsar, exempelvis brödpåsar. Pappersförpackningar kan vikas ihop och läggas i en annan pappersförpackning.

ANDRA TYPER AV AVFALL

Avfall som inte samlas in fastighetsnära ska också sorteras ut men lämnas till en återvinningscentral eller annan insamling, till exempel apotek, återförsäljare eller polis. Är du osäker på sorteringen kan du söka i sorteringsguiden på samiljo.se.

TEXTILAVFALL

Textilavfall ska sorteras ut och samlas in separat. Trasig och smutsig textil samt strumpor och underkläder får slängas som restavfall i hushållssoporna eller lämnas på återvinningscentralen. Hel och ren textil som kan återanvändas lämnas i textilinsamlingsbehållare eller annan second hand-aktör. Kontaminerad textil sorteras som farligt avfall.

Exempel på textilavfall

- Kläder av textil
- Handdukar
- Sängkläder och gardiner
- Väskor och accessoarer av textil

FARLIGT AVFALL

Farligt avfall innehåller eller består av ämnen som är farliga för människa eller miljö. Farligt avfall ska aldrig slängas i vanliga soppåsen, även om det är små mängder.

Exempel på farligt avfall

- Målarfärg
- Nagellack
- Rengöringsmedel

Mycket av det farliga avfallet kan lämnas på återvinningscentralen. Läkemedel och kanyler lämnas till apoteket. Explosiva produkter lämnas till återförsäljare eller polisen.

ELEKTRONIKAVFALL

Allt som har sladd eller drivs med batteri räknas som elektronikavfall och ska lämnas till återförsäljare eller på återvinningscentralen. Små batterier kan lämnas i batteriholkar på återvinningsstationer.

I abonnemanget för fastighetsnära insamling i småhus ingår en elektronikbox för mindre elektronikavfall.

Exempel på elektronikavfall

- Batterier och laddsladdar
- Ljuskällor och skärmar
- Vitvaror och hushållsmaskiner

RESTAVFALL

Restavfall är det som blir över när du har sorterat ut allt som kan återvinnas. Restavfallet läggs i en väl försluten soppåse.

Exempel på restavfall

- Blöjor, bindor och tamponger
- Kuvert och post-it lappar
- Kattsand
- Dammsugarpåsar

GROVAVFALL

Stort och skrymmande avfall som dynor, lastpallar, stoppade möbler, blomkrukor och madrasser lämnas till en bemannad återvinningscentral.

Tips!

I sorteringsguiden på samiljo.se finns mer information om sortering och återvinning av avfall.

FÖR DIG SOM BOR I LÄGENHET

Fastighetsnära insamling ser olika ut beroende på hur och var du bor. Du som bor i lägenhet kan exempelvis ha avfallshantering i ett fristående miljörum med avfallskärl i olika storlekar eller i underjordsbehållare. Sorteringen är densamma oavsett vilket system din fastighetsägare har valt.

BEHÅLLARE FÖR MATAVFALL

Till varje lägenhet hör en biokorg för matavfallspåsar. Om du saknar en biokorg eller om den har gått sönder ska du kontakta din hyresvärd för att få en ny.

NYA MATAVFALLSPÅSAR

Det är fastighetsägarens ansvar att tillhandahålla matavfallspåsar till de boende i fastigheten. Fastighetsägaren beställer matavfallspåsar genom SÅM. Som privatperson kan du vid behov hämta en mindre mängd papperspåsar för eget bruk på återvinningscentralen eller på vårt kontor i Skillingaryd.

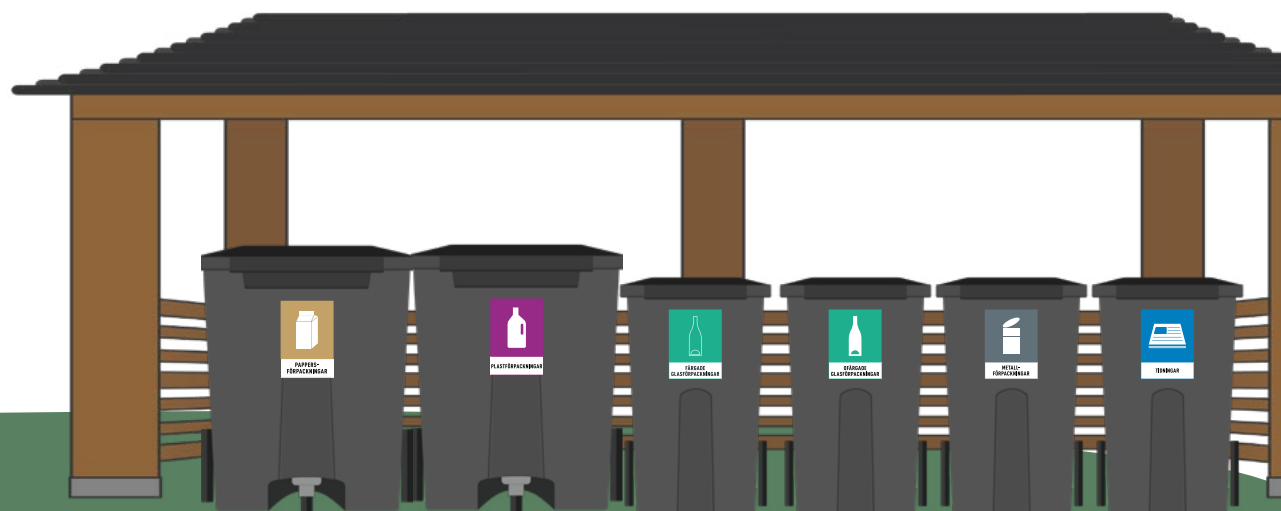
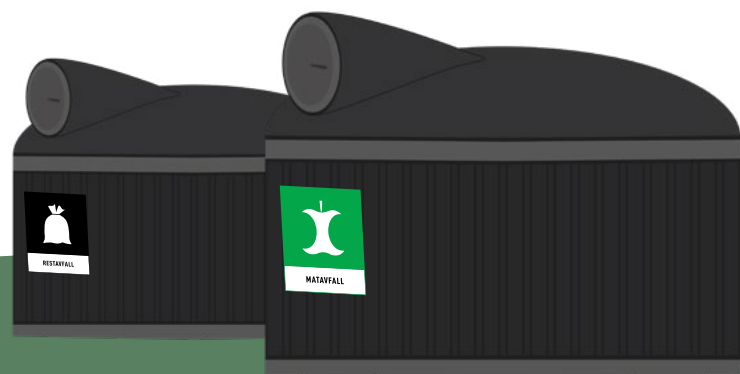
Använd endast papperspåsen

Det är viktigt att endast använda SÅM:s papperspåsar för matavfall. Andra typer av påsar, till exempel av plast eller bioplast, riskerar att inte brytas ned i rötningsprocessen och därmed spridas på våra åkrar.

FELSORTERING

Vid upprepad felsortering debiteras fastighetsägaren en felsorteringsavgift, vilket i förlängningen kan komma att drabba dig som hyresgäst.

Lösningen för avfallshantering i flerbostadshus kan se olika ut. I detta exempel lägger de boende sitt mat- och restavfall i underjordsbehållare och förpackningar i kärl under skärmtak.

FÖR DIG SOM BOR I SMÅHUS

Du som bor i småhus har två kärl som är indelade i fyra fack vardera, ett för varje avfallsslag. Kärlen töms med olika intervaller av en sopbil som är indelad i fyra fack, kärl 1 töms varannan vecka och kärl 2 var fjärde vecka. Du kan söka fram din hämtningsdag i hämtningskalendern på samiljo.se. Där finns också information om kärlplacering och dragväg.

På planerad hämtningsdag ska kärlen vara utställda senast klockan 06.00. Kärlen ska stå på hårdgjord yta, med handtaget och de stora hjulen vända utåt gatan.

BEHÅLLARE FÖR MATAVFALL

Varje hushåll har en biokorg för matavfallspåsar. Om du saknar en biokorg eller om den har gått sönder ska du kontakta SÅM för att få en ny.

NYA MATAVFALLSPÅSAR

När dina matavfallspåsar börjar ta slut kan du enkelt beställa nya genom att ändra reglaget på handtaget till kärl 1 inför din hämtningsdag. Chauffören som tömmer ditt kärl lämnar då en bunt med matavfallspåsar på ditt kärl i samband med tömning. Du kan också hämta en mindre mängd papperspåsar för eget bruk på återvinningscentralen eller på vårt kontor i Skillingaryd.

Använd endast papperspåsen

Det är viktigt att endast använda SÅM:s papperspåsar för matavfall. Andra typer av påsar, till exempel av plast eller bioplast, riskerar att inte brytas ned i rötningsprocessen och därmed spridas på våra åkrar.

ELEKTRONIKBOX OCH PLASTMINIMIZER

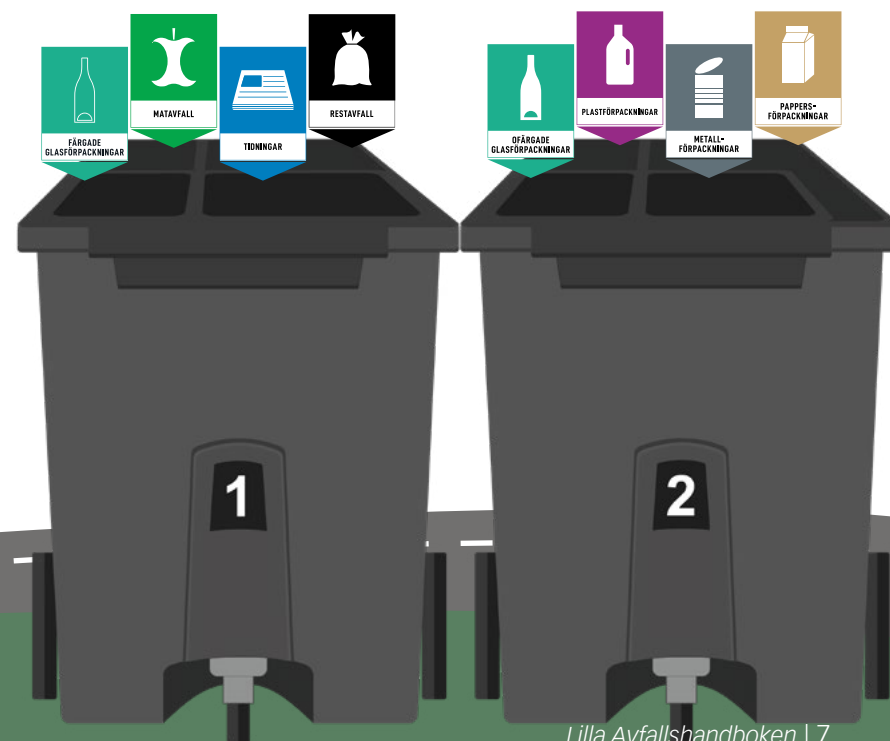
I abonnemanget för fastighetsnära insamling för småhus ingår en elektronikbox för insamling av batterier, ljuskällor och småelektronik samt en minimizer för mjukplast. Läs mer om tillbehören på samiljo.se.

FELSORTERING

Om avfallet är felsorterat kan det bli så att kärlet inte töms och att du debiteras en felsorteringsavgift. Du kan dessutom behöva betala för en extra hämtning när felsorteringen är åtgärdad, om du inte kan vänta till nästa ordinarie hämtning.

Elektronikboxen ska förvaras inomhus. När ett eller flera fack är fullt hängs den på ett av kärlen på hämtningsdagen.

DIGITAL SORTERINGSGUIDE

På samiljo.se kan du läsa om hur olika saker och material ska sorteras. På webben hittar du dessutom öppettider till våra återvinningscentraler, mer information om vad som händer med avfallet och tips på hur du kan minska mängden avfall.

SAMVERKAN ÅTERVINNING MILJÖ

Telefon: 010-414 47 00

E-post: kontakt@samiljo.se

www.samiljo.se

@samverkanatervinningmiljo

@samiljo.se